

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า

ปัจจุบันเครื่องหมายการค้าจัดอยู่ในประเภททรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างได้บัญญัติกฎหมายภายในประเทศของตน เพื่อให้สอดคล้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ ซึ่งผู้ศึกษาจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของกฎหมายคุ้มครองเครื่องหมายการค้า

ประวัติความเป็นมาของกฎหมายคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงความเป็นมาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทย คือ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 8 ความผิดเกี่ยวกับการค้ามาตรา 273-275

1.1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ได้นำหลักการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของกฎหมายอังกฤษคือ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ค.ศ.1805 มาบัญญัติไว้

1) เหตุผลในการบัญญัติกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ได้ให้เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายไว้ดังนี้

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรจัดให้มีการคุ้มครองอุตสาหกรรมและพาณิชย์ และยังความสุจริตในด้านพาณิชย์กรรมให้มั่นคง จึงทรงพระกรุณาให้โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2476 ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน ต่อมาในปี พ.ศ.2505 ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งของนาย

ทะเบียน โดยให้เหตุในการแก้ไขเพิ่มเติมว่าเนื่องจากเห็นสมควรให้มีคณะกรรมการขึ้นเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ เมื่อมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งเดิมต้องอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐมนตรี และให้การพิจารณาวินิจฉัยดำเนินไปโดยรวดเร็วและในเรื่องการคัดค้านการจดทะเบียนหรือโต้แย้งคำคัดค้านดังกล่าว ซึ่งเมื่อนายทะเบียนวินิจฉัยให้ฝ่ายใดชนะแล้วผู้แพ้หากไม่พอใจจะต้องนำคดีไปสู่ศาลอันเป็นการล่าช้า จึงควรเปิดทางให้ฝ่ายแพ้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ด้วย นอกจากนี้เพื่อให้คณะกรรมการคณะนี้มีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าขัดต่อรัฐประศาสน์นโยบายได้ด้วย ซึ่งแต่เดิมศาลเท่านั้นที่มีอำนาจที่จะเพิกถอนทะเบียนได้ เฉพาะเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ในขณะนั้น ซึ่งขัดต่อรัฐประศาสน์นโยบายเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ แต่ในกรณีที่เครื่องหมายการค้าซึ่งปรากฏภายหลังการจดทะเบียนว่าขัดต่อรัฐประศาสน์นโยบาย เพราะวาสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปนั้น ไม่มีอำนาจที่จะสั่งถอนทะเบียนได้ อีกประการหนึ่งเพื่อป้องกันการแสดงเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนว่าได้จดทะเบียนแล้ว อันเป็นความเท็จให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยเพิ่มอัตราโทษให้หนักขึ้นกว่าเดิมด้วยดังกล่าวนี จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้าให้รัดกุมยิ่งขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ได้บัญญัติขึ้นและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2474 โดยที่ในขณะนั้นประเทศไทยยังมิได้เข้าร่วมเป็นภาคีหรือให้สัตยาบันอนุสัญญากรุงปารีส ดังเช่นที่ไทยเข้าเป็นอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน และได้ตราพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ.2474 ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2474 เพื่อใช้บังคับให้เป็นไปตามอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน

2) เจตนารมณ์ ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ประเทศไทยได้มีการติดต่อทำสนธิสัญญากับประเทศต่างๆ และมีการร่างกฎหมายภายในของไทยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมเป็นภาคี เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ.2474 เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน และจากเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการร่างกฎหมายจึงนำเอาหลักกฎหมายในเรื่องเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอังกฤษซึ่งเป็นประเทศที่มีกองเรือพาณิชย์ที่ยิ่งใหญ่ และมีการค้าครอบคลุมทั่วโลกมาบัญญัติไว้เพื่อความเป็นสากลและผลประโยชน์ของชาติ โดยที่ในขณะนั้นประเทศไทยยังมิได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าแต่อย่างใด

3) สิ่งที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าโดยเฉพาะ และมีได้ให้การคุ้มครองชื่อ

ทางการค้า สืบเนื่องจากนับแต่พระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายแลี่หือการค้าขาย พ.ศ.2453 มีผลใช้บังคับจนถึงปี พ.ศ.2474 ยังไม่ปรากฏมีผู้ใดนำชื่อทางการค้ามาขอจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

4) เจือ้นไขในการคุ้มครอง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2475 ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนและได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองเช่น การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในหมวดที่ 3 เป็นการกำหนดลักษณะของเครื่องหมายที่สามารถนำมาขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในหมวดที่ 4 ผลแห่งการจดทะเบียนในหมวดที่ 5 การแก้ทะเบียนและการโอนเครื่องหมายการค้าในหมวดที่ 6 การขอต่ออายุและเพิกถอนการจดทะเบียนในหมวดที่ 7 เป็นต้น

5) ฐานความผิดและลักษณะความผิด ในส่วนที่เกี่ยวกับความคุ้มครองที่เกี่ยวกับฐานความผิด พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 บัญญัติไว้ในหมวด 8 เบ็ดเตล็ด มาตรา 45 เพียงมาตราเดียว โดยมีทั้งบทบัญญัติในการคุ้มครองทั้งทางแพ่งและทางอาญา พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มีผลบังคับใช้ถึง 60 ปีเต็ม จนถึงปี พ.ศ.2534 จึงยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และใช้บังคับจวบจนถึงปัจจุบัน

1.2 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

1) ความเป็นมา โดยที่พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าได้บัญญัติขึ้นและบังคับใช้ในปี พ.ศ.2474 หลังจากที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ถึง 39 ปี ในปี พ.ศ.2513 ได้มีการพิจารณาเพื่อที่จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแต่เป็นเพียงความคิด มิได้มีการกระทำที่เป็นรูปธรรม ต่อมากระทรวงพาณิชย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าที่แก้ไขปรับปรุงใหม่ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จ และส่งร่างให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2528

ในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2530 คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าต่อสภาผู้แทนราษฎร และขณะที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำลังรอการพิจารณาอยู่ ได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวจึงตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2521 ต่อมาเดือนกันยายน พ.ศ.2531 กระทรวงพาณิชย์ได้นำร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งในเดือนเมษายน พ.ศ.2532 คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2533 สภาผู้แทนราษฎรมิมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า แต่ในเดือนกุมภาพันธ์

พ.ศ.2534 คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญและสภาผู้แทนราษฎร เป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าที่เสนอกออกไปอีกครึ่งหนึ่ง

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2534 ในสมัยรัฐบาลนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ต่อสภานิติบัญญัติเป็นเรื่องด่วน และ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาผ่านร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2534 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535

2) เหตุผลในการบัญญัติกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้ให้เหตุผลในการประกาศใช้ไว้ในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ ดังนี้คือ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วบทบัญญัติต่างๆ จึงล้าสมัยและไม่สามารถคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้เพียงพอประกอบกับทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการ ซึ่งใช้ในปัจจุบันเป็นที่แพร่หลายและได้รับความคุ้มครองในกฎหมายของต่างประเทศหลายประเทศแล้ว ก็ยังไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไทยนอกจากนั้นพระราชบัญญัติดังกล่าวยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสม เช่น มิได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ตลอดจนสิทธิของผู้จดทะเบียนใช้ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติอยู่มาก สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3) เจตนารมณ์ วัตถุประสงค์เจตนารมณ์ในการร่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เนื่องจากในขณะนั้นประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการค้า เช่น ข้อตกลงว่าด้วยภาษีและการค้า และมีการเจรจาทางการค้ากับประเทศต่างๆ ที่สำคัญคือการเจรจาเกี่ยวกับการค้าในกรอบอูรวิัยในปี ค.ศ.1994 ซึ่งการเจรจาในกรอบดังกล่าวมีการเจรจาถึงคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา จึงต้องบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อรองรับการไว้ก่อนเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับการค้า โดยหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าเป็นไปในแนวทางเดียวกับที่บัญญัติไว้ในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ที่อยู่ในระหว่างการเจรจา หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ.2543 เพื่อให้สอดคล้องกับการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศที่มีความเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง เห็นได้จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มีดังนี้ คือ โดยที่การเจรจาการค้าพหุภาคีอูรวิัยที่นานาประเทศได้ทำการตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและจัดตั้ง

องค์การค้าโลกได้เสร็จสิ้นลงและมีผลใช้บังคับแล้วทำให้ประเทศซึ่งเป็นภาคีสมาชิกองค์การค้าโลกได้เสร็จสิ้นลงและมีผลใช้บังคับแล้ว ทำให้ประเทศไทยซึ่งเป็นภาคีสมาชิกองค์การค้าโลกมีพันธกรณีที่ต้องออกกฎหมายอนุวัติการให้สอดคล้องกับความตกลงดังกล่าว เพื่อให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของเครื่องหมายและเครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเก็บค่าธรรมเนียมในการโฆษณาจำของจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโฆษณาจำของจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า รวมทั้งเพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนในส่วนของการพิจารณาคัดค้านจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

4) สิ่งที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เป็นกฎหมายที่บัญญัติออกมากำคุ้มครองเครื่องหมายการค้า โดยให้ความคุ้มครองในทางอาญาเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนภายในราชอาณาจักร เพื่อให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลง ความเคลื่อนไหวของบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างถือปฏิบัตินำไปบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในของตน

1.3 ประมวลกฎหมายอาญา

1) ความเป็นมา ความว่า รัฐบาลไทยได้ทำสนธิสัญญากับต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น ฯลฯ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นคู่สัญญาที่มีหน้าที่จะเข้าเป็นภาคีแห่งข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ใน ค.ศ.1883 กล่าวคือ รัฐบาลจะต้องแก้ไขกฎหมายที่บัญญัติถึง ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งและได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ และได้ตกลงกันจะร่างกฎหมายใหม่สำหรับ แก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า ที่ข้อตกลงระหว่างประเทศประสงค์จะให้มีการกำหนดโทษไว้ด้วยนั้น คณะกรรมการเห็นสมควรที่จะบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

ในปี พ.ศ.2485 รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา โดยได้จัดให้มีการประชุมแก้ไขบทบัญญัติที่กำหนดความผิดบางมาตราที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอาญาปัจจุบัน โดยในการประชุมกรรมการที่เข้าร่วมประชุมบางท่านเข้าใจว่าได้มีการประกาศพระราชโองการให้ใช้แล้ว ในการประชุมคณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 มาตรา

236-238 ได้ประชุมกันครั้งที่ 272/42/2485 วันอังคารที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2485 และครั้งที่ 273/46/2485 วันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2485

2) การพิจารณาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 273 ในการประชุมพิจารณาร่างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 273 คณะกรรมการได้ประชุมพิจารณากันครั้งที่ 272/42/2485 มีสาระสำคัญดังนี้

2.1) เจตนารมณ์ เหตุผลและเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย มาตรา 236 ในชั้นพิจารณากร่าง คณะกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มีความเห็นว่าควรให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนภายในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร หรือมีต้องจดทะเบียนเพราะหลักการของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ประสงค์จะคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเท่านั้น แต่เนื่องจากในขณะนั้นรัฐบาลไทยมีความประสงค์จะเข้าเป็นภาคีในข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน คณะกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา จึงคงหลักการในเรื่องการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียนในเรื่องการปลอมแปลงไว้เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และมีต้องแก้ไขกฎหมายในภายหลัง

2.2) ต้นร่างที่ใช้ในการพิจารณาร่างกฎหมาย ในการพิจารณาได้ใช้ร่างมาตรา 236 ซึ่งมีข้อความว่า “ผู้ใดปลอมเครื่องหมายการค้า ชื่อบุคคลหรือชื่อสถานประกอบการ อันใช้เป็นเครื่องหมายการค้า มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท”

2.3) สิ่งที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง (ข้อสังเกต นำสิ่งที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงปารีส มาเพียงบางส่วนเท่านั้น) ความประสงค์ของกฎหมายมาตรานี้ต้องการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยประธานที่ประชุมได้ถามความเห็นกรรมการว่า เห็นควรที่จะคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนหรือไม่ และควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าหรือไม่ กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอความเห็นว่าเป็นเครื่องหมายการค้านี้เขาต้องการคุ้มครองประชาชน และตามข้อตกลงระหว่างประเทศเราต้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้า แม้จะไม่ได้จดทะเบียน ทั้งนี้เพราะมี มากกว่าเครื่องหมายการค้า และกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่คือกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 235 ไม่ได้คุ้มครองเครื่องหมายการค้า โดยในเวลานี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 235 ก็เป็นแต่เพียงชื่อ อาจเป็นเครื่องหมายการค้าได้แต่ไม่ใช่ชื่อของบุคคลซึ่งเดิมประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองเครื่องหมายการค้าคือพระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายแล้ห้อการค้าขาย พ.ศ.2457 แต่กฎหมายนี้ได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 และบัญญัติคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าเท่านั้นและสาเหตุที่

ยกเลิกไปเพราะเจ้าหน้าที่ว่ายังไม่มีการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ดังนั้นถ้าจะบัญญัติคุ้มครองไว้ก็ต้องบัญญัติเรื่องเครื่องหมายการค้าโดยทั่วไป ซึ่งตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่ไม่ได้จดทะเบียนก็ควรคุ้มครองแต่เครื่องหมายการค้าควรต้องจดทะเบียนก่อน นอกจากนี้ชื่อของธุรกิจ ก็อาจจะเป็นเครื่องหมายการค้าได้ โดยในเรื่องเครื่องหมายการค้าที่ประชุมเห็นว่าไม่ควรบัญญัติคุ้มครองถึงเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า นอกจากนี้เครื่องหมายการค้าอาจมีอันเดียวสำหรับสินค้าทั้งหมด หรือมีอย่างหนึ่งสำหรับเครื่องหมายการค้าประเภทหนึ่ง หรือเฉพาะสินค้าเป็นอย่างไรก็ได้ คนๆ เดียวไม่จำเป็นต้องมีเครื่องหมายการค้าแต่คนเดียว

2.4) เจื่อนไขการให้ความคุ้มครอง ในการพิจารณาเงื่อนไขในการให้ความคุ้มครองที่ประชุมมีประเด็นพิจารณาคือ ในเบื้องต้นมีผู้เสนอความเห็นว่าจะร่างมาตรานี้ขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ควรใช้คำว่า “ผู้ใดปลอมเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน” โดยในประเด็นนี้ที่ประชุมได้ยอมรับว่าในเรื่องนี้ตัวอย่างในกฎหมายต่างประเทศไม่ค่อยมีเพราะไปบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติพิเศษ มีแต่ประมวลกฎหมายอาญาจีนซึ่งบัญญัติถึงเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว แต่กรรมการบางท่านให้ข้อสังเกตว่าถ้าดูมาตราต่อๆ ไปมีมาตรา 238 (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 275) จะเห็นว่าเกี่ยวโยงเป็นลูกโซ่ มาตรา 237 (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 274) เป็นเรื่องเลียนเครื่องหมายการค้า ดังนั้นเป็นปัญหาว่ามาตรา 236 (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 273) จะเอาปลอมเครื่องหมายการค้าเฉพาะที่จดทะเบียนหรือเอาทั้งหมด เราต้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้าต่างประเทศหรือไม่ ในประเด็นนี้กรรมการท่านหนึ่งชี้แจงว่าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าเครื่องหมายการค้าจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ แต่ในข้อตกลงระหว่างประเทศไม่ได้แยกไว้ว่าจดทะเบียนหรือไม่ แต่กำหนดว่าเราควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้า โดยในเรื่องนี้ความเห็นของกรรมการแยกออกเป็น 3 กรณีคือ

1) เห็นควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทย

กรรมการฝ่ายที่เห็นว่าควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทย เห็นว่า มาตรานี้ควรเป็นเครื่องหมายที่จดทะเบียน เพราะเครื่องหมายคล้ายๆ กับชื่อบุคคล เครื่องหมายการค้ามีพระราชบัญญัติพิเศษ ควรสนับสนุนการจดทะเบียน ถ้าเรามีกฎหมายอาญาว่าถึงไม่จดทะเบียนก็มีโทษแล้ว การจดทะเบียนก็ไม่มีผลอะไรและเครื่องหมายที่ไม่จดทะเบียนก็เข้ามาตรา 235 (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 272(1)) อยู่แล้วเพราะเป็นรูปรอยประดิษฐ์ เหตุผลที่กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายที่เห็นว่าควรบัญญัติคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนมีดังนี้

ก. ตามข้อตกลงระหว่างประเทศเครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครองต้องเป็นเครื่องหมายที่จดทะเบียนเครื่องหมายที่ไม่ได้จดทะเบียนมีมาตรา 235 ตามกฎหมายลักษณะอาญา

คุ้มครองไว้แล้ว และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าได้บัญญัติไว้แล้วว่าการล่วงสิทธิเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียนจะต้องร้องไม่ได้ ซึ่งเป็นข้อสำคัญ เพราะในทางแพ่งไม่มีสิทธิแล้ว ในทางอาญาก็ไม่ควรคุ้มครอง

ข. ในแง่นโยบายไม่ควรสนับสนุนเครื่องหมายที่ไม่ได้จดทะเบียน และเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าที่เลื่อนลอย คนหนึ่งอาจมีเครื่องหมายหลายอัน

ค. ในทางธรรมศาสตร์จะต้องถือว่าบุคคลทุกๆ คนมีเสรีที่จะใช้เครื่องหมายใดๆ ได้ นอกจากบุคคลอื่นเขาจะมีสิทธิอยู่ก่อน สิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นจะมีหรือไม่ก็ต้องดูมาตรา 29 ซึ่งจะให้สิทธิต่อเมื่อจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ถ้าในทางแพ่งบุคคลนั้นไม่มีสิทธิก็ไม่ควรที่จะลงโทษผู้ที่ใช้เครื่องหมายการค้า และที่จริงก็เป็นความผิดตามมาตรา 235 อยู่แล้ว

ง. ถ้าเห็นว่าการคุ้มครองตามมาตรา 235 ไม่พอ ก็ขยายมาตรา 235 ได้ แต่ถ้าขยายมาตรา 235 ถึงการปลอมก็ผิดหลักเพราะมาตรานี้จำกัดเฉพาะปีเดียว ถ้าไม่ขยายการปลอมเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียนจะไม่มิโทษก็ไม่ควรมิโทษเลย ดังนั้น ควรคว่าผู้ซื้อเสียหายหรือไม่ ในการที่เจ้าของเขาไม่จดทะเบียนไม่ควรให้คนอื่นเสียหาย เห็นควรที่จะแก้ไขกฎหมายที่เป็นอยู่คือเวลานี้มีกฎหมายให้จดทะเบียน ควรต้องไปจดทะเบียน โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าบัญญัติแต่ควรไปจดทะเบียนเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าถ้าไม่จดทะเบียนก็ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายไม่ได้

จ. ถ้าจะบัญญัติว่าเครื่องหมายการค้าต้องจะทะเบียนก็เฉพาะจดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น เครื่องหมายการค้าในต่างประเทศไม่ต้องจดทะเบียนในประเทศไทยเพราะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ซึ่งเท่ากับเราคุ้มครองเครื่องหมายการค้าต่างประเทศ แต่ไม่คุ้มครองเครื่องหมายในประเทศไทย

2) เห็นควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย

กรรมการฝ่ายที่เห็นว่าควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย เห็นว่าในขณะที่รัฐบาลไทยจะเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญากรุงปารีส และเมื่อเราเป็นภาคีแล้วก็ต้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศด้วย โดยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีสำนักกลางที่กรุงเบอร์ลิน และถ้าเขาจดทะเบียนโดยถูกต้องตามข้อตกลงระหว่างประเทศเราก็ต้องยอมรับ เหตุผลที่กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายที่ไม่เห็นว่าควรบัญญัติคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทยมีดังนี้

ก. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยเท่านั้น โดยมีได้คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทยซึ่งไม่เป็นไปตาม

ข้อตกลงระหว่างประเทศ ถ้าเขาจดทะเบียนโดยถูกต้องระหว่างประเทศเราก็ต้องยอมรับ และเห็นควรที่จะให้การคุ้มครอง จะต้องใช้เป็นเครื่องหมายการค้า นอกจากนี้ชื่อของธุรกิจใดๆ ซึ่งใช้อย่างเครื่องหมายการค้าก็เป็นเครื่องหมายการค้าแล้ว และชื่อของธุรกิจ อาจจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้ โดยหลักในการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศโดยมิได้จดทะเบียนในประเทศนั้นบุคคลจะปฏิเสธว่าไม่รู้ว่าเป็นเครื่องหมายจดทะเบียนไม่ได้ ต้องถือว่าบุคคลรู้ ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ เครื่องหมายการค้าซึ่งจดทะเบียนในประเทศหนึ่งจะต้องได้รับความคุ้มครองทั่วไป เมื่อเราเป็นภาคีเราก็ได้รับตัวอย่างเครื่องหมายการค้าต่างๆ ทุกคนจะต้องรู้จะถือว่าไม่รู้ไม่ได้

ข. เราช่างในแง่กฎหมายอาญา เราควรลงโทษการกระทำชั่วของตน เครื่องหมายการค้าจะจดทะเบียนหรือไม่ ใครมาทำก็เป็นการกระทำชั่วควรลงโทษในการบัญญัติกฎหมายอาญา ถ้าอิงหลักป้องกันประชาชนและใจชั่วของบุคคล ดีกว่าอิงกฎหมายพิเศษซึ่งอาจยกเลิกไปเมื่อใดก็ได้ การจดทะเบียนมีผลอย่างไรบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติได้แต่กฎหมายอาญาลงโทษคนทุจริต และเหตุที่ควรสนับสนุนนโยบายของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ถ้าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้ามีนโยบายเช่นนั้นจริงทำไมจึงไม่บังคับให้จดทะเบียน ซึ่งเหตุผลดังกล่าว กรรมการบางท่านให้ข้อสังเกตว่าถ้ายอมคุ้มครองเครื่องหมายการค้าต่างประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยเช่นนั้นก็แปลว่าเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยกลับมีสิทธิดีกว่าเครื่องหมายการค้าในเมืองไทยที่เป็นกฎหมายอาญาที่เป็นกฎหมายอาญาที่คุ้มครองคนทั่วไป

3) เห็นควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไม่ว่าจดทะเบียนหรือไม่

กรรมการฝ่ายที่เห็นว่าควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไม่ว่าจดทะเบียนหรือไม่ โดยกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอที่ประชุมให้พิจารณาว่าควรเอาโทษไม่ว่าเป็นเครื่องหมายจดทะเบียนหรือไม่ เหตุผลที่กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายที่เห็นว่าควรบัญญัติคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่ไม่ว่าจะจดทะเบียนหรือไม่มีดังนี้

ก. การร่างกฎหมายจะประสงฆ์เอานโยบาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ไม่ใช่หลัก

ข. รู้ไม่ได้ว่าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้ามีนโยบายให้จดทะเบียนหรือไม่ เพราะถ้ากฎหมายมีนโยบายเช่นนั้นก็ไม่ควรเขียนว่าอาจก็ได้ควรเขียนว่าต้องจด ในแง่ นโยบาย ไม่ใช่เหตุผลที่ต้องบัญญัติว่าต้องจดทะเบียนในกฎหมายอาญา

ค. ถ้าคุณลักษณะจะเห็นว่าถ้าเป็นเหตุเพิ่มโทษให้หนักขึ้น จำเลยอาจไม่ต้องรู้ก็ได้แต่ บัญญัติถึงคุณลักษณะของสิ่งของจำเลยต้องรู้ เครื่องหมายที่จดทะเบียน จะต้องสืบว่าจำเลยรู้ว่าเป็น เครื่องหมายที่จดทะเบียน

ง. ถ้าคุณเป็นการกระทำต่อคนใดคนหนึ่งไม่ต้องเขียนในทางอาญาก็ได้ เขียนในทางแพ่งก็พอ ในการบัญญัติกฎหมายอาญาเราไม่บัญญัติเฉพาะผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมาย เราต้องคุ้มครองประชาชน เพราะจะมีการปลอมหรือไม่ ผู้ซื้อไม่รู้ ประชาชนก็ไม่รู้เท่าๆ กัน

ในประเด็นควรจะคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนหรือไม่ที่ประชุมสรุปมีความเห็นว่าควรคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ส่วนประเด็นที่คณะอนุกรรมการพิจารณาต่อไปคือเครื่องหมายการค้าที่จะได้รับการคุ้มครองเป็นเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในที่ใด ในประเด็นดังกล่าวได้มีการพิจารณาให้เหตุผลดังนี้คือ การที่จะบัญญัติคุ้มครองถึงเครื่องหมายการค้าต่างประเทศไม่จำเป็นต้องระบุว่าประเทศนั้นเป็นภาคี และถ้าเป็นเครื่องหมายที่ได้จดทะเบียนในประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีเราก็ต้องฟ้อง โดยกรรมการท่านหนึ่งเสนอว่าใช้คำว่าจดทะเบียนโดยชอบ ถ้าปรากฏว่าจดทะเบียนในประเทศที่เป็นภาคีในข้อตกลงระหว่างประเทศ เราจึงจะถือว่าจดทะเบียนโดยชอบ ประเด็นนี้ที่ประชุมมีความเห็นสรุปว่าควรระบุว่าเป็นเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทยหรือต่างประเทศลงไปให้ชัด แต่ไม่ต้องระบุว่าในประเทศที่เป็นภาคีในข้อตกลงระหว่างประเทศ

4) การพิจารณาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 237 ในการประชุมพิจารณาร่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา 274 คณะกรรมการได้พิจารณากันครั้งที่ 273/46/2485 มีสาระสำคัญดังนี้

4.1) เหตุผลและเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย มาตรา 274 (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 274) เป็นความผิดเรื่องเลียนเครื่องหมายการค้า ตามเจตนารมณ์เดิมในการร่างกฎหมายนั้น คณะอนุกรรมการเห็นว่า จะต้องเป็นการเลียนเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนแล้วเท่านั้น แต่เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา 236 (มาตรา 273 ปัจจุบัน) ดังนั้นจึงได้เพิ่มเติมคำว่า “ไม่ว่าจดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร” เข้าไปในร่างมาตราดังกล่าวนอกจากนี้การกระทำที่จะเป็นความผิดมาตรานี้ ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาพิเศษคือ “เพื่อให้คนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น” ด้วย

4.2) ต้นร่างที่ใช้ในการพิจารณาร่างกฎหมาย ในการพิจารณาร่างกฎหมาย มาตรา 274 ได้พิจารณาจากร่างซึ่งมีข้อความดังนี้คือ “ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยทุจริตเพื่อลวงผู้ซื้อ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงหนึ่งปีและปรับตั้งแต่ห้าสิบบาทถึงสิบพันบาท”

4.3) สิ่งที่ถูกกฎหมายให้ความคุ้มครอง ในการพิจารณาร่างกฎหมายมาตรานี้ในเบื้องต้นที่ประชุมมีความเห็นว่าต้องการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยเจตนารมณ์วัตถุประสงค์เป็นเช่นเดียวกับมาตรา 273 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

4.4) เงื่อนไขการให้ความคุ้มครอง ในเรื่องประธานที่ประชุมได้เสนอประเด็นเพื่อพิจารณาว่า ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ จะต้องคุ้มครองไม่ให้เลียนเครื่องหมายการค้าหรือไม่ กรรมการท่านหนึ่งชี้แจงว่า ข้อตกลงระหว่างประเทศให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าอย่างกว้าง และถ้าคุ้มครองถึงการปลอมก็ควรคุ้มครองถึงการเลียนด้วย ส่วนในเรื่องการคุ้มครองจะคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนหรือไม่สรุปที่ประชุมเห็นชอบให้คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

4.5) ลักษณะความผิด ความผิดในลักษณะนี้ที่ประชุมได้เทียบเคียงกับความผิดในลักษณะปลอมเอกสารให้เอกสารปลอม โดยที่ประชุมมีความเห็นว่าควรเป็นความผิดต่อสาธารณชนซึ่งเป็นความผิดยอมความไม่ได้ เช่นเดียวกับการปลอมเครื่องหมายการค้า

5) การประชุมพิจารณาร่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา 274 สำหรับร่างมาตรา 274 เมื่อแก้ไขแล้วมีข้อความดังนี้คือ “ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งจดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะจดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักรเพื่อให้คนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับไม่เกินสองพันบาท”

6) การพิจารณาประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275 ในการประชุมพิจารณาร่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275 คณะกรรมการได้พิจารณากันครั้งที่ 273/2485 มีสาระสำคัญดังนี้

6.1) เหตุผลและเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย เหตุผลและเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมายบัญญัติให้กฎหมายลักษณะอาญามาตรา 238 (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275) เป็นความผิดฐานนำเข้าจำหน่ายหรือเสนอขายสินค้า เป็นการขยายการคุ้มครองไปถึงการนำเข้าจำหน่ายหรือเสนอขายสินค้า ในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นควรให้คุ้มครองเฉพาะมาตรา 273, 274 แต่ในที่สุดที่ประชุมเห็นควรขยายการคุ้มครองถึงมาตรา 272(1) ด้วย ในการพิจารณาร่างกฎหมายนั้น คณะอนุกรรมการเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตราใดก็ให้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรานั้น แต่มีข้อสังเกตว่าการนำเข้าจำหน่ายสินค้าที่มีรูปรอยประดิษฐ์ของผู้อื่นตามมาตรา 272(1) ที่ประชุมได้กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ ส่วนความผิดตามมาตรา 273 และมาตรา 274 ที่ประชุมเห็นควรกำหนดให้เป็นความผิดที่ยอมความไม่ได้

6.2) ต้นร่างที่ใช้ในการพิจารณาร่างกฎหมาย ในการพิจารณาได้ใช้ร่างมาตรา 275 ซึ่งมีข้อความว่า “ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ขายหรือเสนอขาย ซึ่งทรัพย์สินอันตนรู้หรือว่ามี

ซื้อปลอมหรือมีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 272(1) มาตรา 273 หรือมาตรา 274 มีความผิดต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ แล้วแต่กรณี

6.3) สิ่งที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง (ข้อสังเกตนำสิ่งที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงปารีส มาเพียงบางส่วนเท่านั้น) ในการพิจารณาร่างกฎหมายมาตรา 275 ที่ประชุมได้พิจารณาถึงการกระทำที่สมควรจะบัญญัติไว้เป็นความคิดเห็นควรให้ความคุ้มครองถึงในเรื่องนำเข้ามาในราชอาณาจักรขายหรือเสนอขายด้วย

6.4) เจื่อนใจการให้ความคุ้มครอง ได้มีการพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวกับสินค้านั้นมีผู้ออกความเห็นที่สินค้านั้นไม่ผิด (หลวงประสาธศุภนิติ, 2485, หน้า 148) เพราะไม่ใช่บุคคลแต่เป็นผลที่เกิดจากการกระทำความคิดแต่กรรมกรบางท่านมีความเห็นแย้งว่าสินค้านั้นไม่เกิดจากการกระทำผิดสินค้านั้น ไม่ได้ปลอม สรุปที่ประชุมมีความเห็นว่าควรเพิ่มเติมคำว่า หรือโดยรู้ว่าเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น

6.5) ลักษณะความผิด ความผิดในลักษณะนี้กรรมกรมีความเห็นว่าจะเป็นการผิดยอมความกันไม่ได้หรือไม่อยู่ที่ว่าการกระทำผิดนั้นผู้กระทำผิดได้กระทำความผิดในเรื่องใดก็ให้ใช้ลักษณะความผิดในเรื่องนั้น

7) การประชุมพิจารณาร่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275 สำหรับร่างมาตรา 275 ในเบื้องต้นมีข้อความดังนี้คือ “ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ขายหรือเสนอขายซึ่งสินค้าโดยรู้ว่าเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นตามความในมาตรา 273 หรือ 274 มีความผิดต้องระวางโทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ” ร่างมาตรา 275 เมื่อแก้ไขแล้วมีข้อความดังนี้คือ “

ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ขายหรือเสนอขายซึ่งสินค้าโดยรู้ว่าเป็นสินค้าที่มีชื่อ รุปรอย ประดิษฐ์ หรือข้อความใดๆ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 272(1) หรือโดยรู้ว่าเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นตามความในมาตรา 273 หรือ 274 มีความผิดต้องระวางโทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ”

2. บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า

2.1 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในกฎหมายระหว่างประเทศ

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าได้มีการพัฒนามาตามลำดับตั้งแต่สมัยยุคกลางขึ้นมาจนถึงปี ค.ศ.1601 ประเทศเยอรมันได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า ต่อมาในปี ค.ศ.2618 ศาลประเทศอังกฤษได้วินิจฉัยวางหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า และได้มีความพยายามจากประเทศอุตสาหกรรมที่จะผลักดันให้มีการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่เป็นสากล โดยประเทศอุตสาหกรรมต่างๆ ได้รวมตัวกันร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในกฎหมายระหว่างประเทศ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น อนุสัญญากรุงปารีส และความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า

1) อนุสัญญากรุงปารีส

อนุสัญญากรุงปารีสได้บัญญัติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมซึ่งในอนุสัญญาดังกล่าวมีทั้งบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า แต่อนุสัญญากรุงปารีสไม่มีบทบัญญัติข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับขอบเขต และระดับ ของการให้ความคุ้มครองเช่น ประเภทการประดิษฐ์ที่จะต้องให้ความคุ้มครองระยะเวลาของการคุ้มครอง เป็นต้น ดังนั้นประเทศต่างๆ ที่ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีจึงสามารถกำหนดทิศทางและระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมโดยออกกฎหมายภายในประเทศตนได้โดยเสรี

การที่อนุสัญญากรุงปารีสมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมขั้นต่ำไว้ รัฐบาลของอนุสัญญากรุงปารีสได้กำหนดมาตรฐานการคุ้มครองในระดับที่จะเอาประโยชน์ต่อประเทศของตน ทำให้เกิดความแตกต่างในการกำหนดมาตรฐานที่ให้ความคุ้มครองกับทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม กล่าวคือประเทศที่มีความก้าวหน้าทางการค้าโดยมีเครื่องหมายเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป หรือมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีขั้นสูง ก็จะกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองที่เข้มงวดเพื่อคุ้มครองนักประดิษฐ์และการค้าของตน ในทางกลับกันประเทศที่เป็นเกษตรกรรม มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ต่ำก็จะกำหนดมาตรฐานที่ต่ำและไม่เข้มงวด

1.1) สาระสำคัญของบทบัญญัติอนุสัญญากรุงปารีส บทบัญญัติและหลักเกณฑ์ของอนุสัญญากรุงปารีสที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) หลักปฏิบัติพื้นฐานของอนุสัญญากรุงปารีส อนุสัญญากรุงปารีสมีหลักปฏิบัติพื้นฐานดังนี้

- หลักปฏิบัติเชิงคนชาติ คือการปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าจากประเทศภาคีอื่นๆ โดยเสมอภาคเท่าเทียมกับสินค้าที่ผลิตในประเทศของตน หมายความว่า การปฏิบัติตามบทบัญญัติข้อกำหนดในการคุ้มครองสิทธิตามอนุสัญญากรุงปารีส รัฐภาคีจะต้องปฏิบัติต่อคนชาติของรัฐภาคีอื่นเสมอเช่นเดียวกับคนชาติของตน แต่ในขณะที่เดียวกับคนชาติของรัฐที่มีได้เป็นภาคีอนุสัญญากรุงปารีส หากมีภูมิลำเนาหรือสำนักงานใหญ่ หรือสถานที่ประกอบการตั้งอยู่ในรัฐภาคีก็จะได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ดีภูมิลำเนา สำนักงานใหญ่หรือสถานที่ประกอบการตั้งอยู่มิใช่เป็นเงื่อนไขในการได้รับความคุ้มครอง หลักดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น กรณีคนชาติของรัฐที่ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในระดับต่ำอาจได้รับความคุ้มครองจากรัฐภาคีที่ให้ความคุ้มครองในระดับที่สูงกว่าที่ตนได้รับจากรัฐของตน

- สิทธิดั้งเดิม หมายความว่า ในกรณีที่ได้รับการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นครั้งแรกในประเทศภาคี ต่อมาได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศภาคีอื่นๆภายในกำหนดเวลา 6 เดือน ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญากรุงปารีส เช่นนี้ให้ถือว่าคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ยื่นคำขอไว้ภายหลังได้ยื่นในวันเดียวกับวันที่ได้ยื่นคำขอครั้งแรก

- ข้อกำหนดร่วมกัน เป็นการร่วมกันกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของประเทศภาคี โดยในแต่ละประเทศภาคีมีพันธกรณีที่จะต้องนำไปบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในประเทศของตน เช่นเงื่อนไขในการยื่นคำขอและรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เป็นต้น ซึ่งหลักกฎหมายที่ประเทศภาคีนำไปบัญญัติไว้เป็นกฎหมายภายในเหล่านี้มีผลบังคับใช้ภายในประเทศเท่านั้น ไม่มีผลต่อรัฐภาคีอื่นที่จะต้องปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำนี้รัฐภาคีจะนำไปบัญญัติไว้โดยให้ความคุ้มครองมากกว่าที่กำหนดได้ แต่จะให้ความคุ้มครองน้อยกว่าที่กำหนดไว้ไม่ได้

หลักเกณฑ์การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในอนุสัญญากรุงปารีส หลักเกณฑ์การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงปารีสมีสาระสำคัญ ดังนี้

การคุ้มครองของประเทศภาคี หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าโดยประเทศภาคีสมาชิกที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงปารีสมีสาระสำคัญดังนี้

ก. การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าทุกเครื่องหมายที่ได้รับจดทะเบียนโดยชอบด้วยกฎหมายในประเทศอันเป็นแหล่งกำเนิดจะต้องได้รับการยอมรับสำหรับการยื่นและรับคุ้มครองตามที่เป็นอยู่ในประเทศสมาชิกอื่น ภายใต้ข้อสงวนที่ระบุไว้ในมาตรานี้ ก่อนดำเนินการจดทะเบียนในชั้นตอนสุดท้าย ประเทศนั้นๆ อาจกำหนดให้มีการออก

หนังสือรับรองการจดทะเบียนในประเทศอันเป็นแหล่งกำเนิด ซึ่งออกให้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจการรับรองว่าเป็นของแท้จริงไม่จำเป็นต้องกำหนดในหนังสือรับรองนี้

ข. เงื่อนไขการจดทะเบียน ความเป็นอิสระแห่งความคุ้มครองของเครื่องหมายเดียวกันในต่างประเทศกันมีลักษณะคือ 1) เงื่อนไขสำหรับการยื่นและจดทะเบียนเครื่องหมายจะถูกกำหนดโดยกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ 2) คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายที่ไต่ยื่นโดยคนชาติแห่งประเทศสมาชิกในประเทศสมาชิกใดๆ ก็ตาม ไม่อาจถูกปฏิเสธ หรือไม่อาจถูกทำให้สิ้นผลซึ่งการจดทะเบียน โดยเหตุที่การยื่นการจดทะเบียนหรือการต่ออายุในประเทศอันเป็นแหล่งกำเนิดนั้นถูกทำให้สิ้นผลลง 3) เครื่องหมายที่ได้รับจดทะเบียนโดยชอบในประเทศสมาชิกหนึ่งจะถือว่าเป็นอิสระจากเครื่องหมายที่ได้รับจดทะเบียนในประเทศสมาชิกอื่น รวมทั้งประเทศอันเป็นแหล่งกำเนิดแห่งเครื่องหมายเช่นว่านั้นด้วย

(2) เครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครอง เครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญากรุงปารีส มีดังนี้ คือ เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายร่วม ชื่อทางการค้า เครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

(3) การให้ความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียน อนุสัญญากรุงปารีสได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองจากประเทศภาคี ในอนุสัญญากรุงปารีสได้บัญญัติหลักการในเรื่องดังกล่าวไว้ว่า บุคคลไม่อาจถือประโยชน์จากบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ได้ หากเครื่องหมายที่บุคคลนั้นได้อ้างความคุ้มครองมิได้รับจดทะเบียนในประเทศอันเป็นแหล่งกำเนิด ซึ่งเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้อ้างความคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิ แต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะผลิตหรือขายเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายในประเทศที่จดทะเบียนหรือได้ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าว

(4) การให้ความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน ในอนุสัญญากรุงปารีสได้ขยายการให้ความคุ้มครองไปถึงเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย แม้เจ้าของจะมีได้นำไปจดทะเบียน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามอนุสัญญากรุงปารีส ตามปกติแล้วการให้ความคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าเป็นการให้ความคุ้มครองตามกฎหมายภายในประเทศ ซึ่งอยู่ในหลักดินแดน ที่เป็นหลักทั่วไปที่ปฏิบัติกันอยู่ในนานาประเทศ แต่ในอนุสัญญากรุงปารีสได้ขยายให้ความคุ้มครองถึงเครื่องหมายการค้าของต่างประเทศที่มีชื่อเสียงแพร่หลายอันเป็นการยกเว้นการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามหลักดินแดน

ถึงแม้ว่าบทบัญญัติในการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายจะได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงปารีสก็ตาม แต่การคุ้มครองในทางปฏิบัติกลับไม่ประสบความสำเร็จซึ่ง

เกิดจากปัญหาในการตีความบทบัญญัติ โดยในบทบัญญัติมีหลักประเทศภาคีสมาชิกจะต้องไม่ยอมรับจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายและเพิกถอนหรือห้ามใช้เครื่องหมายการค้าที่ทำซ้ำ เลียน ใน การที่จะทำให้เกิดความสับสนกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายที่อนุสัญญากรุงปารีสให้ความคุ้มครองและใช้กับสินค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน

อย่างไรก็ดีการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายตามอนุสัญญากรุงปารีสให้ความคุ้มครองอย่างจำกัดเพียงประเทศภาคีสมาชิกจะต้องไม่ยอมรับจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย และเพิกถอนหรือห้ามใช้เครื่องหมายการค้าที่ทำซ้ำ เลียน ใน การที่จะทำให้เกิดความสับสนกับเครื่องหมายการค้าเท่านั้น มิได้มีบทบาทกำหนดโทษในทางอาญาไว้แต่อย่างใด

2) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า

ตามที่กล่าวมาในเบื้องต้นจากปัญหาในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองในอนุสัญญากรุงปารีส ประเทศต่างๆ ไม่สามารถตกลงกันได้เนื่องจากในตัวอนุสัญญากรุงปารีสไม่ได้กำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองขั้นต่ำเอาไว้ อีกทั้งสาระสำคัญและรายละเอียดของการคุ้มครองมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของทรัพย์สินทางปัญญาที่จะให้การคุ้มครอง และมีการเจรจาต่อรองเพื่อผลประโยชน์ของแต่ละประเทศโดยแยกออกเป็นกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนา อุตสาหกรรม และกลุ่มประเทศด้อยพัฒนา จนกระทั่งได้มีการนำหัวข้อการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้าเจรจาในรอบอูรุกวัยและสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเจรจาเกิดความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าได้

บทบัญญัติข้อกำหนดในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า มีลักษณะประนีประนอม ไม่ให้ความสำคัญ หรือให้น้ำหนักในด้านใดด้านหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ เจตนารมณ์จะดูได้จากในส่วนอารัมภบทเริ่มต้นของความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้ามีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การมีกฎเกณฑ์และระเบียบวินัยร่วมกันของประเทศภาคีเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน
2. มีหลักการที่เพียงพอต่อการได้มาและการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า
3. ให้ความสำคัญด้านนโยบายสาธารณสุขในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและเทคโนโลยี
4. ยอมรับถึงความจำเป็นของประเทศภาคีที่เป็นประเทศด้อยพัฒนาในการได้รับการปฏิบัติที่ยืดหยุ่นต่อการบัญญัติกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศตน เพื่อให้ประเทศด้อยพัฒนาสามารถสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่มั่นคงและเหมาะสม โดยการคุ้มครองและการ

บังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ควรเกื้อหนุนต่อการส่งเสริมนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยีในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีความสมดุลของสิทธิและพันธกรณี โดยบทบัญญัติดังกล่าวอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า นอกจากนี้รัฐภาคีอาจกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาโดยมิชอบโดยผู้ทรงสิทธิหรือป้องกันการจำกัดทางการค้าโดยไม่เป็นธรรม หรือเป็นผลเสียหายต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างประเทศ

ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายการค้าได้บัญญัติไว้ในส่วนที่ 2 ภาค 5 ตั้งแต่ข้อ 15 ถึงข้อ 21 รวมทั้งหมด 7 ข้อ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไว้อย่างกว้าง ๆ และกรณีในประเทศสมาชิกจะปฏิบัติตามพันธกรณีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า นอกจากประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในข้อที่ 15 ถึงข้อที่ 21 แล้ว จะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ 1 ของความตกลงดังกล่าวว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ด้วย และโดยผลของบทบัญญัติในส่วนที่ 1 ข้อ 2 (1) นี้เอง ทำให้ประเทศสมาชิกจะต้องนำเอาบทบัญญัติของอนุสัญญากรุงปารีสที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามาบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในประเทศของตน โดยประเทศไทยได้คุ้มครองเครื่องหมายการค้าและบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

2.1) สารสำคัญของความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า มีดังนี้

หลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้ามีดังนี้

1) หลักดินแดน เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่มีความสำคัญและได้รับการยอมรับจากประเทศต่างๆ โดยทั่วไปและมีความสำคัญต่อการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศโดยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาจะเกิดขึ้นได้ก็แต่การรับรองโดยกฎหมายภายในของรัฐ เช่น เงื่อนไขการคุ้มครอง ระยะเวลาการคุ้มครอง สิทธิต่างๆ ของเจ้าของสิทธิ ฯลฯ เป็นต้น

จุดประสงค์หลักของหลักดินแดนเป็นการให้การรับรองอำนาจอธิปไตยของประเทศต่างๆ ที่จะบัญญัติกฎหมายภายในประเทศของตนเพื่อคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยสถานะของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ในแต่ละประเทศจะแยกเป็นอิสระต่อกัน และไม่มีอิทธิพลต่อการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ในต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการใช้

หลักดินแดนซึ่งเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศนี้ศาลสามารถที่จะนำข้อเท็จจริงที่ปรากฏในต่างประเทศมาประกอบการใช้บังคับกฎหมายได้

2) หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งมีเจตนารมณ์ที่จะให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างรัฐภาคีในเรื่องการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยคนชาติของรัฐภาคีสมาชิกจะได้รับการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน เพื่อมิให้ประเทศต่างๆ ทำความตกลงทวิภาคีเพื่อให้สิทธิพิเศษต่อกัน โดยหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งนี้เป็นหลักกฎหมายที่ใช้ในอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการค้า และหลักการดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเป็นครั้งแรก

3) หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ เป็นหลักกฎหมายผูกพันให้รัฐภาคีจะต้องมีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันระหว่างคนต่างชาติและคนชาติรัฐของตน โดยรัฐภาคีจะต้องให้สิทธิคนต่างชาติไม่น้อยกว่าสิทธิที่ให้กับคนชาติรัฐของตน เช่นเดียวกับอนุสัญญากรุงปารีส

2.2) หลักการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่บัญญัติไว้ในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) กำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาโดยกำหนดประเภททรัพย์สินทางปัญญาในเบื้องต้นไว้ 8 ประเภทดังนี้คือ ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง เครื่องหมายการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การออกแบบอุตสาหกรรม สิทธิบัตร การออกแบบวงจรรวม การคุ้มครองข้อมูลสารสนเทศที่ไม่เปิดเผย และการควบคุมทางปฏิบัติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันในการอนุญาตให้ใช้สิทธิตามสัญญา แต่อย่างไรก็ดีประเทศภาคีอาจให้ความคุ้มครองมากกว่า 8 ประเภทได้ โดยประเทศไทยได้ออกกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ออกมาคุ้มครองเพิ่มเติม

2) บรรทัดฐานในเรื่องขอบเขตของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท การบังคับใช้กฎหมาย การบังคับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคี

3) มาตรฐานขั้นต่ำในการคุ้มครอง โดยรัฐภาคีจะให้ความคุ้มครองที่ต่ำกว่าที่ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า บัญญัติไม่ได้

4) ผสมผสานหลักการพื้นฐานของข้อตกลงว่าด้วยภาษีและการค้า เข้ากับหลักการที่สำคัญของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาในประเภทต่างๆ ที่มีอยู่เดิม เช่น อนุสัญญากรุงปารีส อนุสัญญากรุงเบอร์น เป็นต้น

ข้อสังเกต แม้หลักการพื้นฐานต่างในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ที่มีมาจากข้อตกลงว่าด้วยภาษีและการค้า ก็ตามแต่หลักการในการใช้บังคับ

ต่างกันกล่าวคือหลักการภายใต้ความตกลงของข้อตกว่าด้วยภาษีและการค้า ประสงค์ใช้บังคับกับสินค้า แต่หลักการภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ประสงค์ใช้บังคับกับบุคคล

2.3) หลักเกณฑ์การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไว้ในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้ามีดังนี้

1) การคุ้มครองของประเทศภาคี บรรดาสมาชิกจะให้แก่คนชาติของบรรดาสมาชิกอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล โดยถือหลักการคุ้มครองตามหลัก หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่ง และหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

2) เครื่องหมายที่ให้การคุ้มครองในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้กว้างๆ ไม่ได้ระบุไว้โดยเฉพาะเจาะจงว่าเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการคุ้มครองมีประเภทใดบ้าง กำหนดเพียงว่าเครื่องหมายที่ใช้ในลักษณะใด กับสินค้าหรือบริการที่สามารถนำมาขอจดทะเบียนเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองเท่านั้น

3) การให้ความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว แยกออกพิจารณาได้ดังนี้

1) เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วมีสิทธิดังนี้

ก. สิทธิแต่ผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียน

ข. สิทธิอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

ค. สิทธิโอนเครื่องหมายการค้า

การจำกัดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า บรรดาสมาชิกอาจกำหนดให้มีข้อยกเว้นที่จำกัดต่อสิทธิที่เกิดขึ้นจากเครื่องหมายการค้า เช่น การใช้ข้อความพรรณนาที่เป็นธรรมโดยมีเงื่อนไขว่าข้อยกเว้นดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์อันชอบธรรมของเจ้าของเครื่องหมายการค้าและของบุคคลที่สาม

2) การให้ความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนมีดังนี้

ก. สิทธิห้ามลวงขาย (การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม)

ข. เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย

ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าจะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ 1 ข้อ 2 (1) ของความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ทำให้

ประเทศสมาชิกจะต้องนำเอาบทบัญญัติของอนุสัญญากรุงปารีสที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งรวมถึงหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายมาบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในประเทศของตน

2.2 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทย

เครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินที่มีลักษณะพิเศษทั้งจากตัวทรัพย์สินเองคือเป็นทรัพย์สินทางปัญญามีลักษณะเป็นนามธรรม และวิธีการใช้ กล่าวคือจะต้องใช้กับสินค้าจึงจะมีสภาพเป็นเครื่องหมายการค้า ในประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันได้ตราบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าออกมาหลายฉบับ โดยแนวความคิดในการคุ้มครอง ระบบการให้ความคุ้มครองได้พัฒนาเป็นลำดับ แยกออกพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2476 และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2476 ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2504 มาตรา 3 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มีสาระสำคัญแยกออกพิจารณาได้ดังนี้

1.1) การได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้า หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะต้องนำเครื่องหมายการค้าของตนไปจดทะเบียนจึงจะได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้ามิได้นำเครื่องหมายการค้าของตนไปจดทะเบียน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ไม่ตัดสิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนฟ้องคดีในกรณีที่ผู้อื่นนำเครื่องหมายการค้าของตนไปใช้กับสินค้าเพื่อลวงขาย (พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 29)

1.2) เครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ให้การคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าเท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มิได้ให้ความคุ้มครองกับชื่อทางการค้าอีกต่อไป เนื่องจากนับตั้งแต่พระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายและยี่ห้อการค้า พ.ศ. 2457 ออกใช้บังคับจนถึงปี พ.ศ.2474 ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้นำเอาชื่อทางการค้ามาจดทะเบียนแต่อย่างใด

1.3) สิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน สิทธิและการคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 แยกออกพิจารณาได้ดังนี้

1.3.1) ผู้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มีวัตถุประสงค์ที่จะให้คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว การให้ความคุ้มครองรวมถึงผู้ที่ได้รับ โอนสิทธิในเครื่องหมายการค้า ผู้รับมรดกในสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ได้ปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ

1.3.2) สิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มีสาระสำคัญ ดังนี้

หลายจำพวกที่ได้จดทะเบียนไว้ (พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 27) นอกจากนี้ในเรื่องสิทธิของเครื่องหมายการค้าขายที่จด แม้จะจดทะเบียนไว้เพียงอย่างเดียวแต่กฎหมายก็ขยายการคุ้มครองออกไปถึงสิ่งอื่นๆ ด้วย ถ้าผู้ใดทำการละเมิดเจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อป้องกันความเสียหาย และเรียกค่าเสียหายจากการกระทำดังกล่าวได้

2) บทกำหนดโทษในกรณีละเมิดสิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน การกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 44 มีสาระสำคัญดังนี้

ก. ผู้ใดแสดงเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนว่าเป็นเครื่องหมายที่ได้จดทะเบียนแล้ว

ข. ขายหรือเสนอขายสินค้าที่มีเครื่องหมายตามข้อ 1 ที่รู้ว่าเป็นเท็จ

ค. สิทธิในการฟ้องคดีของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในการดำเนินคดีได้รับการบัญญัติคุ้มครองไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 45 โดยสามารถที่จะฟ้องคดีแพ่ง หรือคดีอาญา กับผู้ละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าของตน

2.1) ผู้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 วัตถุประสงค์ที่จะให้คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว ดังนั้นเจ้าของเครื่องหมายการค้าผู้ใดประสงค์จะได้รับความคุ้มครองจะต้องนำเครื่องหมายไปจดทะเบียน ส่วนเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้นำเครื่องหมายไปจดทะเบียนพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ให้การคุ้มครองเฉพาะกรณีลงขายสินค้าว่าสินค้าของตนเป็นสินค้าของผู้อื่น

2.2) สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 แยกออกพิจารณาได้ ดังนี้

ก. การคุ้มครองในเรื่องลงขายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 โดยหลักกฎหมายมิได้ให้การคุ้มครองเครื่องหมายที่มีได้จดทะเบียน ดังนั้นเจ้าของเครื่องหมาย

การค้าที่มีได้นำเครื่องหมายการค้าของตนไปจดทะเบียนถ้าถูกล่วงสิทธิกระทำละเมิดจะนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อป้องกัน หรือเรียกค่าเสียหายในการล่วงสิทธิเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนนั้นไม่ได้ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายและประโยชน์หน้าที่ของเครื่องหมายการค้าแล้ว เครื่องหมายการค้าเป็นการใช้เครื่องหมายกับสินค้าเพื่อบ่งชี้ถึงสินค้าของบุคคลหนึ่งและทำให้เห็นว่าสินค้านั้นแตกต่างกับสินค้าของบุคคลอื่น และกฎหมายประสงค์จะให้ความคุ้มครองสาธารณชนผู้บริโภคมิให้สับสนหรือหลงผิด ดังนั้นในกรณีที่มีผู้นำเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนไปลงขายว่าเป็นสินค้าของตน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 จึงบัญญัติให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนสามารถที่จะฟ้องคดีผู้กระทำละเมิดเครื่องหมายของตนเฉพาะกรณีการลงขาย

ข. การใช้โดยสุจริต นอกจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 จะให้การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในเรื่องลงขายแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนยังสามารถใช้โดยสุจริตซึ่งนามและสำนักการค้าของตน หรือผู้ที่อยู่ในตำแหน่งของตนมาก่อนในกิจการค้าขายนั้น หรือสิทธิในการใช้โดยสุจริตซึ่งคำบรรยายลักษณะหรือคุณสมบัติแห่งสินค้าของตน

ค. สิทธิในการฟ้องคดีของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน

สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในการดำเนินคดีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 29 วรรคสอง โดยเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนสามารถจะนำคดีขึ้นสู่ศาลเฉพาะกรณีมีผู้นำเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนของตนไปลงขายเท่านั้น

3) บทกำหนดโทษในกรณีละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน เจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ไม่คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน จึงมิได้กำหนดโทษในทางอาญาในกรณีละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน

2. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

ปัจจุบันหลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยได้บัญญัติไว้ในกฎหมายพิเศษ หรือกฎหมายเฉพาะคือพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และได้แก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ.2543 โดยแยกออกพิจารณาได้ ดังนี้

2.1) ความหมายของเครื่องหมายการค้า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้ให้ความหมายของเครื่องหมายการค้าไว้ดังนี้ คือ “เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือ

เกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น”

2.2) เครื่องหมายที่ได้รับความคุ้มครอง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายดังนี้

2.3) การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน สิทธิและการคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2434 ให้ความคุ้มครองในทางอาญา เฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนภายในราชอาณาจักร แยกออกพิจารณาได้ดังนี้

- 1) เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- 2) เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน
- 3) ทายาท
- 4) นิติบุคคล
- 5) ผู้รับโอนเครื่องหมายการค้า
- 7) ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า

ในเรื่องการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนมีสิทธิแต่ผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าทั้งหมดในจำพวกหนึ่ง หรือหลายจำพวกที่ได้จดทะเบียนไว้ นอกจากนี้ในเรื่องสิทธิของเครื่องหมายการค้าขายที่จดทะเบียน แม้จะจดทะเบียนไว้เพียงอย่างเดียวแต่กฎหมายก็ขยายการคุ้มครองออกไปถึงสิทธิอื่นๆ ด้วย

2.3.1) การกระทำที่เป็นความผิด บทกำหนดโทษและอายุความ บทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 6 มาตรา 107-116 มีทั้งบทบัญญัติในการคุ้มครองทั้งทางแพ่งและทางอาญาโดยมีสาระสำคัญดังนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำผิดต่อตัวเครื่องหมาย

ก. ความผิดฐานปลอมเครื่องหมาย ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 108 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีสิบปี

ข. ความผิดฐานเลียนเครื่องหมาย ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 109 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีสิบปี

ค. ความผิดฐานนำเข้า จำหน่าย ให้บริการเครื่องหมายปลอม ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 110 ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ อายุความเป็นไปตามระวางโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ

ง. ความผิดฐานแสดง จำหน่าย ให้บริการเครื่องหมายที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทยว่าเป็นเครื่องหมายที่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 111 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีห้าปี

ในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ก. ยื่นคำขอ คำคัดค้าน หรือเอกสาร โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 107 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีหนึ่งปี

ข. ชัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนที่บัญญัติไว้ในมาตรา 112 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีห้าปี

ค. ไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 112 ตริ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความในการดำเนินคดีหนึ่งปี

ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับ

ก. ความผิดฐานเจ้าของเครื่องหมายฝ่าฝืนเงื่อนไขการใช้สิทธิกฎหมายกำหนด ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 112 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท มีอายุความในการดำเนินคดีหนึ่งปี

ข. เหตุเพิ่มโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 113 ผู้กระทำความผิดและได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษยังไม่ครบกำหนดห้าปี มากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อีกต้องระวางโทษทวีคูณ

ค. กระทำความผิดเป็นนิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในมาตรา 114 กรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

ง. การริบทรัพย์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 115

จ. วิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนดำเนินคดีที่ศาลบัญญัติไว้ในมาตรา 116

2.3.3) ลักษณะความผิด ความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ทุกฐานความผิดเป็นความผิดต่อแผ่นดินคู่กรณีไม่สามารถตกลงยอมความกันได้

2.3.4) การเพิ่มโทษ ในเรื่องการเพิ่มโทษพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 113 มีหลักการว่า ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตาม

พระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดห้าปี กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีก ให้วางโทษทวีคูณ ซึ่งคำว่าต้องระวางโทษนั้นให้หมายรวมถึงรอการลงโทษจำคุก และปรับในคดีก่อนด้วย

2.4) การคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ประสงค์ที่จะคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนเนื่องจากระบบการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทยเป็นระบบการจดทะเบียน แต่มีข้อยกเว้นในการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนไว้ ดังนี้

2.4.1) ผู้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ประสงค์ที่จะคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว ส่วนเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ให้ความคุ้มครองบางกรณี โดยเฉพาะกรณีลงขายว่าสินค้าของตนเป็นสินค้าของผู้อื่น ซึ่งเป็นการให้ความคุ้มครองสาธารณชนมิให้สับสนหลงผิดในสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

2.4.2) ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แยกออกพิจารณาได้ดังนี้

1) การคุ้มครองในเรื่องลงขาย ตามที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นเจตนารมณ์ของกฎหมายเครื่องหมายการค้าประสงค์ที่จะใช้เครื่องหมายกับสินค้าเพื่อบ่งชี้ถึงสินค้าของบุคคลหนึ่ง และทำให้เห็นว่าสินค้านั้นแตกต่างกับสินค้าของบุคคลอื่น และประสงค์จะคุ้มครองสาธารณชนผู้บริโภคมิให้สับสนหรือหลงผิด ดังนั้นในกรณีมีผู้นำเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนไปลงขายว่าเป็นสินค้าของตน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2475 จึงบัญญัติให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนสามารถที่จะฟ้องคดีผู้กระทำความผิดของตนเฉพาะกรณีการลงขาย และสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดดังกล่าว ซึ่งตามปกติเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนจะไม่มีสิทธิ

การลงขายหมายถึง การที่บุคคลหนึ่งเอาสินค้าของตนไปลงขายว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น และการลงขายย่อมจะเกิดขึ้นได้แม้ว่าจะเป็นการขายสินค้าต่างจำพวกหรือต่างประเภทกับผู้อื่น ถ้าเป็นการทำให้ผู้ซื้อหลงเชื่อว่าสินค้าของตนเป็นของผู้อื่น อีกทั้งการลงขายมิได้หมายถึงการลงถึงวัตถุประสงค์จำพวกหรือประเภทเดียวกันเท่านั้น หากแต่รวมถึงการลงในความเป็นเจ้าของด้วยดังกล่าว (วิศ ดิงสมิตร, 2545, หน้า 351)

2) ต่างคนต่างได้ใช้มาแล้วด้วยกันโดยสุจริต (พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 47) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 วางหลักต่างคนต่างได้ใช้

มาแล้วด้วยกัน โดยสุจริตไว้ว่า การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไม่เป็นการขัดขวางบุคคลในการใช้ โดยสุจริตซึ่งชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อสำนักงานการค้าของตน หรือของเจ้าของเดิมของกิจการของตน หรือไม่เป็นการขัดขวางบุคคลใดในการใช้คำบรรยายโดยสุจริตซึ่งลักษณะหรือคุณสมบัติแห่งสินค้าของตน

เมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่าการใช้ชื่อหรือคำบรรยายของบุคคลอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติมิได้ใช้อย่างเครื่องหมายการค้า แต่กฎหมายบัญญัติหลักเกณฑ์นี้ไว้เพื่อป้องกันการสับสนหรือหลงผิดจากการใช้ชื่อหรือคำบรรยายดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดีบุคคลใดๆ ไม่สามารถที่จะนำเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นมาตั้งชื่อบริษัทของตน โดยอ้างว่ากระทำโดยสุจริตได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8513/2538)

3) เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 8 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 วางหลักเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปไว้ดังนี้

ก. ห้ามมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือคล้ายกับเครื่องหมายดังกล่าวจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่

ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปนอกจากจะต้องมีชื่อเสียงแพร่หลายในประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดของเครื่องหมายหรือประเทศอื่นแล้วจะต้องมีอยู่ในประเทศที่ขอรับความคุ้มครองด้วย และชื่อเสียงดังกล่าวจะต้องมีอยู่ในสาธารณชนที่เกี่ยวข้องไม่จำกัดในหมู่สาธารณชนทั่วไป และพิจารณาความมีชื่อเสียงเฉพาะ ในขณะที่จดทะเบียนนั้น นอกจากนี้แม้จะใช้กับสินค้าต่างจำพวกที่มีลักษณะต่างกั้ก็ต้องห้ามจดทะเบียนตามมาตรา 8(10) อีกทั้งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และรัฐมนตรีได้ออกมาประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง เรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ลงวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2547

ข. ผู้มีส่วนได้เสียหรือนายทะเบียนอาจร้องขอต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหากแสดงได้ว่าเครื่องหมายการค้านั้นขณะจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกันหรือต่างจำพวกกันที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน (พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 61 (4)) และการร้องขอในกรณีนี้ไม่มีกำหนดระยะเวลา และ

เมื่อคณะกรรมการฯ มีคำสั่งไม่ว่าจะเพิกถอนหรือไม่ก็ตาม สามารถอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการฯ โดยการฟ้องต่อศาลได้

4) กรณีมีสิทธิดีกว่า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 วางหลักกรณีมีสิทธิดีกว่าไว้ว่า ภายในห้าปีนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า หากแสดงได้ว่าตนมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดีกว่าผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า

ถ้าผู้ร้องแสดงได้แต่เพียงว่า ตนมีสิทธิดีกว่าเฉพาะสินค้าบางอย่างในจำพวกของสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ ให้ศาลมีคำสั่งจำกัดสิทธิแห่งการจดทะเบียนในให้อยู่เฉพาะสินค้าที่ผู้ร้องไม่ได้แสดงว่าตนมีสิทธิดีกว่า กล่าวอีกนัยหนึ่งถ้าเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแสดงได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่าเฉพาะสินค้าบางอย่างในจำพวกสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ ผู้ร้องจะไม่มีสิทธิในสินค้าดังกล่าวอีกต่อไป เฉพาะส่วนที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าแสดงไม่ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่าที่ผู้ร้องยังมีสิทธิอยู่

5) สิทธิในการฟ้องคดีของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน สิทธิในการฟ้องคดีของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนในการดำเนินคดีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนสามารถที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในการทำละเมิดได้เฉพาะกรณีมีผู้นำเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนของตนไปลงขายเท่านั้น

2.4.3) บทกำหนดโทษในกรณีละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ไม่คุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนดังเช่นที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2475 จึงมิได้กำหนดโทษในทางอาญาในกรณีละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียน

3) ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าไว้ในภาค 2 ลักษณะที่ 8 วามผิดเกี่ยวกับการค้า มาตรา 273-275 มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

3.1) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 273 ความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น การกระทำความผิดตามมาตรานี้เป็นการปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ที่เจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นได้นำไปจดทะเบียนแล้วไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร มาตรานี้มีหลักเกณฑ์ในการคุ้มครอง ดังนี้ (คณิต ฅ นคร, 2544, หน้า 308)

3.1.1) สิ่งที่ถูกกฎหมายคุ้มครอง สิ่งที่ถูกกฎหมายมาตรานี้คุ้มครองคือเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ดังนี้ คำว่าเครื่องหมายการค้าตามมาตรานี้เป็น

เครื่องหมายซึ่งใช้หรือจะเป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า หมายความว่ารวมถึงแม้จะยังไม่ได้ใช้ เครื่องหมายนั้นติดเข้ากับสินค้าเพียงแต่เพื่อนำไปใช้ เช่น พิมพ์กระดาษตราถ่านไฟฉาย “เอเวอร์เรด ดี” ยังไม่ต้องติดกับตัวสินค้าก็ผิดตามมาตรา นอกจากนี้คำว่าเครื่องหมายการค้าเป็นการใช้ เครื่องหมายนั้นกับสินค้ามิใช่พิมพ์เครื่องหมายนั้นลงบนสินค้า ตัวสินค้ามิใช่เครื่องหมายการค้า เช่น จดทะเบียนรูปดาวเป็นเครื่องหมายการค้า แต่มีคนใช้รูปดาวดังกล่าวทำเป็นพื้นรองเท้ายาง แม้ผู้อื่น จะทำลวดลายพื้นรองเท้ายางเป็นรูปดาวอย่างเดียวกัน ก็ไม่ผิดฐานเลียนแบบเครื่องหมายการค้า

3.1.2) เงื่อนไขในการคุ้มครอง เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียน แล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร และจะต้องเป็นเครื่องหมายการค้าที่ยัง ได้รับการคุ้มครองอยู่ในขณะถูกระทำละเมิด กล่าวคือยังไม่ถูกเพิกถอน

3.1.3) การกระทำ การปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยที่ตนไม่มีสิทธิ การปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นคือ การทำเครื่องหมายการค้าของตนให้มีลักษณะคล้ายคลึง กับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น หรือเอาของเทียมมาทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นของ การปลอม เครื่องหมายการค้าที่จะเป็นความผิดตามมาตรา นี้จะต้องเป็นการปลอมเครื่องหมายการค้าสำหรับ สินค้าจำพวกหรือเฉพาะสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นเกี่ยวกับสินค้านั้นๆ แล้ว (สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์, 2525, หน้า 690)

3.1.4) ลักษณะความผิด ความผิดตามมาตรา นี้เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชนโดยทั่วไป เป็นความผิดที่ย่อมความไม่ได้

3.1.5) บทกำหนดโทษ และอายุความ ความผิดในฐานนี้กฎหมายได้กำหนด โทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อายุความในการฟ้องคดี 10 ปี

3.1.6) การเพิ่มโทษ หลักการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดแล้วต่อมากกระทำ ความผิดอีกอันเป็นการแสดงนิสัยไม่เจ็ดหลายต่อการปราบปรามของกฎหมายจึงต้องเพิ่มโทษให้หนักขึ้นกว่าหลักเกณฑ์ธรรมดาของการวางโทษ ในประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 92-94 ดังนั้นเมื่อผู้หนึ่งผู้ใดกระทำความผิดในบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการค้าในประมวล กฎหมายอาญา ต่อมากกระทำผิดซ้ำอีกผู้หนึ่งจะได้รับโทษเพิ่มขึ้น หลักการเพิ่มโทษหรือกระทำ ความผิดอีกในความผิดเกี่ยวกับการค้าตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ 8 มาตรา 272(1)-275 ตามมาตรา 93 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 6 เดือน
- 2) ผู้หนึ่งได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีก
 - ก. ในระหว่างที่รับโทษอยู่

ข. ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่พ้นโทษ

3) ศาลพิพากษาจำคุกการกระทำความผิดครั้งหลัง

4) เพิ่มโทษกึ่งหนึ่ง

3.2) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 274 ความผิดฐานเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น การกระทำความผิดตามมาตรา 274 นี้เป็นการเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น และเครื่องหมายการค้านั้นได้นำไปจดทะเบียนไว้แล้วไม่ว่าจะได้ทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามมาตรา 274 นี้มีหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองดังนี้

3.2.1) สิ่งที่กฎหมายคุ้มครอง สิ่งที่กฎหมายมาตรา 274 นี้คุ้มครองคือเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่เป็นเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรา 273 ในเรื่องปลอมเครื่องหมายการค้าตามที่กล่าวมาในเบื้องต้น

3.2.2) เงื่อนไขในการคุ้มครอง เครื่องหมายการค้าซึ่งได้จดทะเบียนแล้วไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร และจะต้องเป็นเครื่องหมายการค้าที่ยังได้รับการคุ้มครองอยู่ในขณะถูกกระทำละเมิด กล่าวคือยังไม่ถูกเพิกถอน

3.2.3) การกระทำ เลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น หมายถึงทำไม่ให้เห็นเหมือนที่เดียวแต่ทำให้คล้ายคลึงกัน

คำว่าเลียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา 274 นี้หมายความว่า การลอกเลียนเครื่องหมาย การค้าของตนให้คล้ายคลึงกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ไม่ว่าจะคล้ายคลึงมากหรือน้อย ถ้าผู้กระทำมีเจตนาลอกเลียนให้ดูคล้ายหรือใกล้เคียงเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น โดยเจตนาที่จะให้สาธารณชนผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น แม้ว่าการลอกเลียนนั้นจะไม่เหมือน แต่ถ้ารูปลักษณะเครื่องหมายที่สร้างขึ้นใกล้เคียงคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ก็เป็นความผิดตามมาตรา 274 โดยการเลียนจะต้องมีลักษณะที่ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นได้ ถ้าลักษณะเครื่องหมายการค้าที่สร้างขึ้นไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้แล้ว ก็ไม่เป็นการเลียนแบบ

3.2.4) ลักษณะความผิด ความผิดตามมาตรา 274 นี้เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชนโดยทั่วไป เป็นความผิดที่ขอมความไม่ได้

3.2.5) บทกำหนดโทษทางอาญา และอายุความ ความผิดในฐานนี้กฎหมายได้กำหนดโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อายุความในการฟ้องคดี 10 ปี

3.2.6) การเพิ่มโทษ หลักการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดแล้วต่อมากระทำความผิดอีก ได้กล่าวมาแล้วในมาตรา 273

3.3) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 275 ความผิดฐานนำเข้า จำหน่ายหรือเสนอ จำหน่ายสินค้าปลอม กฎหมายมาตรานี้มีข้อความทำนองเดียวกับกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 238 มาตรานี้ให้โยงไปใช้ระวางโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 272(1), 273, 274 แล้วแต่ประเภทและจำพวกของสินค้า (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 595/2511) แต่มิได้ลงโทษตามมาตรานั้นๆ และมีได้ลงโทษตามมาตรานั้นๆ แต่กระทงเดียว ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่บัญญัติไว้ในมาตรา 273-274 เนื่องจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา 272(1) เป็นเรื่องการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม การคุ้มครองตามมาตรา 275 มีหลักเกณฑ์ในการคุ้มครอง ดังนี้ (จิตติ ดิงศรัทธี, 2543, หน้า 1769)

3.3.1) สิ่งที่ถูกกฎหมายคุ้มครอง กฎหมายมาตรานี้ให้ความคุ้มครองกับสิ่งที่กฎหมายให้ความคุ้มครองที่บัญญัติไว้ในมาตรา 273 , มาตรา 274 ดังนี้

- 1) สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม
- 2) สินค้าที่มีการเลียนเครื่องหมายการค้า

3.3.2) เงื่อนไขในการคุ้มครอง สิ่งที่ถูกการกระทำนั้นจะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่ได้รับการคุ้มครองตามมาตราที่ 273 , มาตรา 274 บัญญัติไว้คือ เครื่องหมายการค้าที่ปลอมหรือเลียน จะต้องจดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะจดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร และจะต้องเป็นเครื่องหมายการค้าที่ยังได้รับการคุ้มครองอยู่ในขณะที่ถูกกระทำละเมิด กล่าวคือยังไม่ถูกเพิกถอน

3.3.3) การกระทำ การกระทำที่เป็นความผิด คือห้ามมิให้ผู้ใด นำเข้ามาในราชอาณาจักร จำหน่าย เสนอจำหน่าย ซึ่งสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม หรือเลียนเครื่องหมายการค้า ทั้งนี้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 273 , มาตรา 274

3.3.4) ลักษณะความผิด เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 273 มาตรา 274 ตามที่กล่าวมาข้างต้น

3.3.5) บทกำหนดโทษ และอายุความ เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 273, มาตรา 274 ดังนี้คือ

- 1) ถ้าเป็นการกระทำตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 273 จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อายุความในการฟ้องคดี 10 ปี
- 2) ถ้าเป็นการกระทำตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 274 จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อายุความในการฟ้องคดี 10 ปี

3.3.6) การเพิ่มโทษ หลักการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าแล้วต่อมากระทำความผิดอีกได้กล่าวมาแล้วในมาตรา 273

3. บรรทัดฐานการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าจากคำวินิจฉัยของศาลฎีกา

การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับต่างๆ ของไทยศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ ดังนี้

3.1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ ดังนี้

1) ความหมายของเครื่องหมายการค้า ความหมายของเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ว่า เครื่องหมายการค้าจะต้องมีการนำไปใช้กับสินค้า และผู้กระทำละเมิดจะต้องนำเครื่องหมายค่านั้น ไปติดไว้ที่สินค้าหรือใช้กับสินค้าของตนเพื่อให้สาธารณชนสับสนหลงผิด แม้โจทก์จะไม่ได้จดทะเบียนแผ่นฉลากตลอดจน ขนาด สี และรูปร่างแต่ก็ถือว่าเป็นส่วนประกอบแห่งเครื่องหมายการค้าของโจทก์ โดยเฉพาะเมื่อเครื่องหมายการค้าของโจทก์เป็นคำภาษาอังกฤษซึ่งคน โดยทั่วไปไม่อาจเข้าใจความหมาย ขนาดสีและรูปร่างของฉลากย่อมเป็นสำคัญที่จะทำให้สาธารณชนผู้บริโภคเข้าใจว่าเป็นสินค้าของโจทก์ การที่บุคคลใดประดิษฐ์เครื่องหมายการค้าขึ้นเพื่อสำแดงว่าสินค้านั้นๆ เป็นของตน แม้จะยังไม่ได้สำแดงกับสินค้าของตน ก็ย่อมถือเป็นเครื่องหมายการค้า

โจทก์ประดิษฐ์เครื่องหมายการค้าใช้กับรองเท้าเป็นรูปแถบโค้ง และรูปแถบโค้งประดิษฐ์ประกอบอักษรโรมันคำว่า พูม่า (PUMA) โดยติดอยู่ข้างรองเท้าสินค้าของโจทก์ มีลักษณะ โค้งมนส่วนดังกล่าวกว้าง 5 เซนติเมตรครึ่งแล้วค่อยๆ รั้งเล็กลง ส่วนที่ติดกับตะเข็บสันรองเท้ากว้างเพียง 1 เซนติเมตร เครื่องหมายนี้ต่างกับตะเข็บรองเท้าทั่วไป และมีสีสันสวยงามตัดกับสีพื้นรองเท้ามองเห็นอย่างเด่นชัด จึงถือได้ว่าเครื่องหมายแถบโค้งดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าตามความในมาตรา 3 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2475

2) เจื่อนใจในการคุ้มครอง เครื่องหมายการค้าที่จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เจ้าของเครื่องหมายค่านั้นจะต้องนำมาจดทะเบียน และการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่ได้นำมาจดทะเบียนจะคุ้มครองเฉพาะจำพวกที่ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้เท่านั้น ในเรื่องเจื่อนใจในการคุ้มครองศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ ดังนี้

ผู้รับโอนจากผู้จดทะเบียนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน เมื่อยังไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ก็จะมาฟ้องเพื่อป้องกันหรือเรียกค่าเสียหายในการละเมิดสิทธิเครื่องหมายค่านั้นมิได้

โจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียนในประเทศไทย เมื่อไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าจำเลยได้ลงขายสินค้าของจำเลยต่อสาธารณชนว่าเป็นของโจทก์จึงไม่อาจบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายได้ และแม้โจทก์จะมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดีกว่าจำเลยแต่เมื่อยังไม่ได้รับการจดทะเบียนจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้ห้ามจำเลยมิให้ใช้เครื่องหมายการค้านั้นตามมาตรา 29 วรรคแรกได้

3) สิทธิและการได้รับความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว สิทธิและการได้รับความคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วแยกออกพิจารณาได้ ดังนี้

3.1) สิทธิแต่ผู้เดียว สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภทเป็นสิทธิแต่ผู้เดียว โดยสิทธิแต่ผู้เดียวของเจ้าของเครื่องหมายการค้า ได้แก่สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้

3.2) การคุ้มครองสิทธิ ในเรื่องการคุ้มครองสิทธิ ผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าอาจจะระบุไว้ในคำขอจดทะเบียนว่าประสงค์จะได้รับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าสี่ใด ถ้าไม่ระบุไว้กฎหมายให้ถือว่าได้จดทะเบียนไว้ทุกสิทธิ

3.3) การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าของประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

3.4) การโอนสิทธิและการรับมรดก

3.5) การฟ้องคดี การฟ้องร้องคดีกับเครื่องหมายการค้า

4) ผู้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าไม่ประสงค์จะช่วยคนไม่สุจริต เจ้าของร้านจ้างช่างเครื่องเขียนหมายการค้าไว้แล้วแต่ยังไม่ได้ใช้ เมื่อผู้จัดการร้านนั้นได้ออกไปตั้งร้านค้าส่วนตัวและใช้เครื่องหมายการค้านั้น ดังนี้ได้ชื่อว่ากระทำการอันไม่สุจริตขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 5 จะใช้ยื่นเจ้าของร้านซึ่งได้ใช้เครื่องหมายการค้าและได้จดทะเบียนโดยสุจริตแล้วไม่ได้ แม้เจ้าของร้านจะได้ใช้และจดทะเบียนภายหลังก็ตาม

ผู้มีสิทธิในเครื่องหมายการค้าหาใช่จำกัดเฉพาะผู้ประดิษฐ์ ผู้ทำสินค้าหรือผู้ใช้เครื่องหมายกับสินค้า แม้โจทก์จะไม่ใช่ผู้ประดิษฐ์หรือผลิตสินค้า แต่เป็นผู้รับ โอนเครื่องหมายการค้ามาจากเจ้าของเดิมและจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายบัญญัติ โจทก์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะขายสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้า

ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องเป็นเจ้าของเครื่องหมาย แต่หาจำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตสินค้าที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นด้วยตนเองหรือไม่

หลักกฎหมายคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนใช้กับสินค้าเฉพาะจำพวกที่ระบุไว้เท่านั้น โดยมีข้อยกเว้นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปแม้ไม่จดทะเบียนก็คุ้มครองทุกจำพวกสินค้า ซึ่งเป็นการให้ความคุ้มครองสาธารณชนมิให้สับสนหลงผิด โดยเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีได้นำมาจดทะเบียนไม่สามารถฟ้องคดีต่อศาลเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ยกเว้นเฉพาะกรณีลวงขาย

5) สิทธิที่ได้รับการคุ้มครอง ตามที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นเครื่องหมายการค้ามีลักษณะพิเศษคือจะต้องมีการใช้เครื่องหมายกับสินค้า และสิทธิเป็นสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองโดยผลของกฎหมาย ในประเด็นนี้ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักไว้ ดังนี้

ลักษณะของสิทธิ สิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นสิทธิที่คุ้มครองโดยผลของกฎหมาย แม้จำเลยจะนำเครื่องหมายการค้าพิพาทของผู้อื่นมาใช้กับสินค้าของตนเป็นเวลานานเพียงใด ก็ไม่ทำให้จำเลยมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าอันดีกว่าโจทก์ได้ บทบัญญัติว่าด้วยการได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน โดยการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่สิทธิในเครื่องหมายการค้าอันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาได้

ข้อเท็จจริงในคดีอาญาที่ว่าโจทก์ไม่ได้เลียนเครื่องหมายการค้าเป็นคนละเรื่องกับโจทก์มีสิทธิในเครื่องหมายการค้าหรือไม่

6) ลักษณะความผิด ความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มาตรา 45 ได้บัญญัติเป็นความผิดไว้โดยเฉพาะเนื่องจากทางราชการมีความมุ่งหมายที่จะควบคุมเครื่องหมายการค้าเป็นความผิดต่อรัฐ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องในความผิดนี้

3.2 ประมวลกฎหมายอาญา

การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางหลักเกณฑ์ไว้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) ความหมายของเครื่องหมายการค้า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 272 (1) เป็นเครื่องหมายของสินค้าเท่านั้นเพราะชื่อหรือข้อความในการประกอบการค้าจะแปลว่าเป็นแบบของวัตถุที่เป็นผลิตเป็นสินค้านั้นไม่ได้ส่วนรอยประดิษฐ์ก็เป็นแต่ลวดลายของเครื่องหมายแล้วแต่จะประดิษฐ์ให้เป็นสัญลักษณ์ที่ต้องการรูปนั้นก็คือภาพเขียน ภาพถ่ายของบุคคลหรือสถานที่ หรือสิ่งอื่นที่ใช้ให้ปรากฏที่สินค้าเพื่อให้เป็นสิ่งสังเกตว่าเป็นสินค้าของตน หาใช่รูปทรงลวดลายของสิ่ง

ผลิตไม่ เพราะแม้ว่าจำเลยจะผลิตวัตถุเป็นรูปทรงลักษณะตลกแต่งของสินค้าแต่อย่างไร หากไม่ปรากฏเครื่องหมายในการประกอบการค้าก็ไม่อาจรู้ได้ว่าเป็นสินค้าของผู้ใด

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 272 (1) เป็นบทบัญญัติว่าด้วยเครื่องหมายการค้ามิได้บังคับในเรื่องรูปทรงลวดลายของสินค้าหรือสิ่งผลิต จึงมิใช่บทบัญญัติห้ามการผลิตวัตถุอันเป็นสินค้ามิให้ซ้ำกัน หรือมีรูปแบบเหมือนหรือคล้ายกันหรือมีรูปแบบอย่างเดียวกัน เมื่อไม่มีกฎหมายคุ้มครองประโยชน์ที่โจทก์ต้องการ จึงไม่เป็นสิทธิที่มีตามกฎหมายหาอาจจะบังคับเหนือคนทั่วไปได้ไม่ การกระทำของจำเลยที่ผลิตไฟฉายรูปกระบอกเป็นเกลียวอย่างเดียวกับสินค้าไฟฉายของโจทก์ หากเป็นการละเมิดต่อโจทก์ไม่ อีกทั้งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 272 (1) มิได้ห้ามการผลิตสินค้าโดยใช้วัตถุในการผลิตหรือวิธีการผลิตเหมือนกับของผู้อื่น จึงไม่แปลไปถึงการใช้ชื่อหรือข้อความนั้นในสูตร หรือวิธีการผลิตด้วย ดังนั้นการนำชื่อยาของผู้อื่นมาแสดงว่าเป็นส่วนผสมในการปรุงยาของจำเลย จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 272 (1) แถบสีขาवनกล่องยาไม่ถือว่าเป็นรอยประดิษฐ์เพราะไม่เป็นสัญลักษณ์พิเศษ เห็นได้ว่าศาลฎีกาได้นำหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เป็นหลักในการพิจารณาวินิจฉัยว่าเครื่องหมายการค้าใดเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่

2) การได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้า การได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้าเจ้าของเครื่องหมายการค้าจะต้องนำมาจดทะเบียน แต่ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องเป็นเจ้าของเครื่องหมาย แต่ไม่ต้องทำสินค้าเองก็ได้ นอกจากนี้ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า หากจำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตสินค้าที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นด้วยตนเองไม่ เห็นได้ว่าศาลฎีกาได้นำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เป็นหลักในการพิจารณาวินิจฉัยถึงการได้มาซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้า

3) สิทธิและการคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้า สิทธิและการคุ้มครองของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วมิให้ผู้อื่นกระทำการละเมิด การติดเครื่องหมายไว้ที่หน้าห้างและพิมพ์เครื่องหมายของผู้อื่นไว้ในนามบัตรโดยไม่มีอำนาจ เป็นการเอาชื่อ รูปประดิษฐ์ หรือข้อความใดๆ ในการประกอบการค้ามาใช้เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อเป็นสินค้าของผู้อื่น และการเอาเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นมาพิมพ์ไว้ที่ปกหนังสือ แสดงว่าเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือใช้ปกดังกล่าวเป็นสินค้าของผู้อื่นเป็นความผิด ตามมาตรา 272 (1)

4) การกระทำที่เป็นความผิด กาท่าปลอมรูปรอยประดิษฐ์ หรือข้อความของผู้อื่นขึ้นตรงตามลักษณะเดิมแม้เจ้าของจะมีได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ ก็เป็นผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 272 (1) ได้ นอกจากนี้การกระทำตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 272 (1) ต้องเป็นการกระทำเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่นด้วย

จำหน่ายหรือวางเสนอบริการที่ห่อกระดาษแก้วปิดตราเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นปลอม โดยประสงค์จะให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นตราผู้อื่น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 273 ประกอบด้วยมาตรา 272 (1)

คำว่า “เคลนิวิล์” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหนังสือพิมพ์ที่จำเลยใช้มาก่อน โดยได้ตีพิมพ์จำหน่ายมาราว 20 ปี ก่อนโจทก์ได้ตั้งสำนักงานข่าวโดยใช้ชื่อว่า “เคลนิวิล์” ดังนี้แม้จะเขียนเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยก็เป็นชื่อที่อ่านได้ว่า “เคลนิวิล์” การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

3.3 หลักเกณฑ์การคุ้มครองและระบบการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทย

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 8 ความผิดเกี่ยวกับการค้า และบรรทัดฐานที่ศาลฎีกาวินิจฉัยวางหลักไว้ หลักเกณฑ์ระบบการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายไทยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้นำอนุสัญญาระหว่างประเทศคือ ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า เป็นหลักในการพิจารณาร่างกฎหมาย ซึ่งหลักเกณฑ์ในความตกลงว่าด้วยสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ได้บัญญัติให้นำเอาบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงปารีส มาใช้โดยอนุโลม ดังนั้นระบบการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 จึงเป็นระบบจดทะเบียน โดยให้ความคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนภายในราชอาณาจักร และได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการพิจารณารับจดทะเบียน การควบคุม ฯลฯ เพื่อให้เป็นไปตามความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มีความเป็นสากลและให้ความคุ้มครองเพิ่มขึ้นจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง เครื่องหมายร่วมและสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการ ซึ่งในปัจจุบันได้รับความคุ้มครองในกฎหมายภายในของนานาประเทศ นอกจากนี้ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ตลอดจนสิทธิของผู้จดทะเบียนไว้ให้ชัดเจน และยังได้กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปในการคุ้มครอง เช่น หลักเกณฑ์ในการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยเครื่องหมายที่จะนำมาขอจดทะเบียนจะต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะ ไม่มีลักษณะต้องห้าม ไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายของผู้อื่นที่นำมาขอจดทะเบียนแล้ว เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นกฎหมายที่มีความยืดหยุ่น โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ.2543 เพื่อให้

สอดคล้องกับการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทาง ปัญญา ระหว่างประเทศที่ไม่หยุดนิ่ง เช่น ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของ เครื่องหมายและเครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การสั่งเพิกถอน การ จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง การเก็บค่าธรรมเนียมในการโฆษณาค้า ของจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่คณะกรรมการเครื่องหมาย การค้า รวมทั้งเพิ่มเติมให้มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้กับเพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนในส่วนของการพิจารณาคัดค้าน เป็นต้น

2) การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในประมวลกฎหมายอาญา

การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 8 ความผิดเกี่ยวกับการค้าได้นำอนุสัญญาระหว่างประเทศคืออนุสัญญากรุงปารีส เป็นหลักในการ พิจารณา ซึ่งบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงปารีสคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนใน ประเทศ ยกเว้นกรณีเป็นเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย จะให้ความคุ้มครองจำกัดเพียง ประเทศภาคีสมาชิกจะต้องไม่ยอมรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายและเพิก ถอนหรือห้ามใช้เครื่องหมายการค้าที่ทำซ้ำ เลียน ในการที่จะทำให้เกิดความสับสนกับเครื่องหมาย การค้าเท่านั้น มิได้มีบทกำหนดโทษในทางอาญาไว้แต่อย่างใด การให้ความคุ้มครองตามประมวล กฎหมายอาญาเป็นระบบจดทะเบียน แต่ได้ให้ความคุ้มครองไม่ว่าจะจดทะเบียนในหรือนอก ราชอาณาจักร ซึ่งเป็นการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามากกว่าที่อนุสัญญากรุงปารีสกำหนด ผลเท่ากับว่าคณะกรรมการร่างกฎหมายได้ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามากกว่าอนุสัญญา กรุงปารีส โดยให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศแม้จะมีได้จด ทะเบียนในประเทศไทยในระดับเท่าเทียมกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทย ส่วน หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าเครื่องหมายใดเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่ ศาลฎีกาใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าเป็นหลักในการพิจารณา